

Congolese leger blundert

Rol MONUC aan herziening toe, of VN worden medeplichtig aan oorlogsmisdaden

- ▶ Met steun VN (Monuc) bestrijdt Congolees leger rebellen van FDLR, maar burgers zijn grootste slachtoffer
- ▶ Broederlijk Delen doet stof opwaaien met eis stopzetting van de actie
- ▶ Sleutel voor oplossing ligt bij buurland Rwanda

Lieve WOUTERS

Sinds de Rwandese genocide in 1994 zitten enkele duizenden Hutu's vast in Oost-Congo. Een deel van hen zijn *genocidairs* van het FDLR, die het bloed van vele Tutsi's aan de handen hebben. Ook in Congo zaaien ze voortdurend onrust. Een ander deel bestaat uit 'reguliere' vluchtelingen, aangevuld met kinderen en jongeren die de genocide niet hebben meegemaakt en opgroeien in het toekomstige niemandsland van de Congolese brousse. Tussen deze groep en de plaatselijke bevolking ontstond een broos evenwicht. Maar de openstaande rekening van de *genocidairs* treft ook hen. Rwanda scheert ze allemaal over één kam. Niemand koestert illusies over wat hen te wachten staat bij een eventuele terugkeer.

Sinds de start van de militaire operatie tegen het FDLR in febru-

Intussen zette de MONUC zijn logistieke en materiële steun stop aan eenheden van het leger die zich schuldig maakten aan de moord op 62 burgers tussen mei en september 2009. © Belga

ari 2009, eerst onder de naam *Kimia I* (Kalmte I) in samenwerking met Rwanda en daarna voortgezet door het Congolese leger (FARDC) als *Kimia II*, is het broze evenwicht verstoord.

De operatie werd onlangs zwaar op de korrel genomen door een groep NGO's, bij wie Broederlijk Delen. Hilde Deman bracht verslag uit van haar bezoek aan de re-

gio en riep de Belgische diplomatie geschokt op aan te dringen op een stopzetting van *Kimia II*.

Niet enkel boekt het offensief weinig echte successen, voor elke pyrrusoverwinning sneuvelt een veelvoud aan burgers. Vrouwen, kinderen en zelfs mannen worden verkracht en uit hun huizen verjaagd. En dat niet alleen door de opgejaagde rebellen. Ook sol-

daten van het reguliere Congolese leger begaan misdaden tegen de menselijkheid. Human Rights Watch maakt melding van meer dan vijfhonderd burgers die tijdens *Kimia II* koelbloedig werden afgemaakt door eenheden van het FARDC.

De Belgische diplomatie reageerde afwijzend op de oproep van Broederlijk Delen. Oost-Con-

go aan zijn lot overlaten, dat zou pas een catastrofe zijn. Maar de MONUC zei intussen wel zijn logistieke steun stop aan bepaalde eenheden van het leger die tussen mei en september niet minder dan 62 burgers opzettelijk zouden hebben gedood.

Brigade die schuldig is aan slachtpartijen, bestaat uit ex-rebellen met etnische agenda

„Het gaat over een brigade die bestaat uit ex-rebellen van de Congolese Tutsi Laurent Nkunda, die gesteund wordt door Rwanda. Na hun overgave werden ze versneld opgenomen in het Congolees leger, maar ze hebben hun ideologie van segregatie nog niet opgegeven”, klinkt het in Belgische diplomatieke kringen. „Wij zijn het ermee eens dat de steun aan deze brigade wordt stopgezet, maar gaan niet akkoord met een beëindiging van *Kimia II*.”

Intussen herformuleerde Broederlijk Delen zijn standpunt: de rol van de MONUC is aan herziening toe. De VN-vredesmacht maakt zich, zij het ongewild, mee schuldig aan de wandaden via logistieke steun aan het Congolese leger. Ze heeft de situatie duidelijk niet onder controle.

Dat bevestigt ook Marti Waals van de hulporganisatie Memisa: „Het Congolese leger opereert zonder zijn strategische plannen door te geven aan de MONUC. De blauwhelmen spreken geen Frans en hebben nauwelijks contact met de bevolking. Dat zijn zaken die wij al langer dan vandaag aanklagen. Als België iets kan doen, dan is het zorgen voor betere communicatie tussen de blauwhelmen en het leger.”

Dat wordt niet ontkend bij Buitenlandse Zaken, waar men erop wijst dat België nog steeds een klein team ter plaatse heeft voor de opleiding van Congolese soldaten. „De voortzetting daarvan moet besproken met de overheid in Kinshasa. Een inspanning op grotere schaal is zeker nodig.” Eén van de problemen van het Congolese leger is zeker ook het geldgebrek. Soldaten worden weinig of niet betaald, zitten geregeld zonder voedsel. De Europese missie EUSEC verhelpt daaraan met een betaalketensysteem, maar de versneld geïntegreerde eenheden werden daarin nog niet opgenomen of geregistreerd.

Ondertussen moet de internationale gemeenschap druk blijven uitoefenen op Rwanda om een redelijke oplossing te bieden voor de Hutuvluchtelingen, vindt Marti Waals. „De zachtere elementen binnen het FDLR zouden kunnen losgeweekt worden van de hardere. Zij hebben in Congo geen enkel perspectief en zijn vatbaar voor een terugkeer naar Rwanda onder bepaalde voorwaarden. Dat geldt nog meer voor diegenen onder hen die helemaal niets met de genocide te maken hebben.”

Advertentie

LEEF VOORT IN DE PLANNEN VAN HET ZUIDEN VIA EEN GIFT IN UW LAATSTE WIL

Uw steun vandaag is erg welkom. Maar onze strijd tegen armoede en onrecht vraagt een volgehouden inspanning.

Met een gift in uw laatste wil zorgt u dat we ook morgen de eigen plannen van mensen in het Zuiden steunen.

Zo maken we af, wat op één mensenleven een te grote inspanning vraagt. Vraag vandaag nog vrijblijvend onze infomap.

Ja, ik wens - vrijblijvend en vertrouwelijk - een infomap over de mogelijkheid om via een testament een toekomst te geven aan de eigen plannen van het Zuiden.

naam:

straat en nr.:

postcode: gemeente:

telefoon: ____ / ____ . ____

Stuur naar Pol De Greve, directeur Broederlijk Delen, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel (of bel naar 02.502.57.00)

Word haar beschermengel

Broederlijk Delen
omdat het zuiden plannen heeft